

інфраструктури для підтримки соціальних інновацій, скоординована співпраця між підприємницькими структурами, науковими організаціями, неурядовими об'єднаннями та громадянським суспільством, яке зацікавлене у якісних соціальних змінах.

Варто зазначити, що вивчення досвіду державної політики Євросоюзу зі сприяння поширенню соціальним інноваціям є досить актуальним для нашої держави. В Україні хоча і зроблено чимало у вирішенні проблеми побудови ефективної соціальної політики, залишається ще багато невирішених питань. І головною проблемою на сьогодні є відсутність зважених дій щодо формування інноваційної економіки. Крім того, все це ускладнюється недостатністю фінансових ресурсів, існуючою непрозорістю та надмірною складністю програм соціально-економічного та інноваційного розвитку[2, с. 20]. У зв'язку з цим основний інституційний механізм розвитку соціальної складової передбачає перш за все інноваційно-спрямовані та соціально-орієнтовані програми, які характеризуватимуться взаємодоповнюючою та взаємообумовленою інтеграцією бізнесу, влади, науки та громадянського суспільства що створюватиме «сприятливі» умови для генерування, продукування та поширення соціальних інновацій у суспільстві.

Список використаних джерел:

Маулік, С. С. Соціальні інновації як ефективний інструмент соціального інжинірингу: український вимір / С. С. Маулік // Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право : збірник наукових праць. – 2016. – № 1/2 (29/30). – С. 65–69.

Оберван О.Р. Світовий досвід і підходи до формування соціальної інноваційної політики в Україні. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки. 2014. Вип. 6. (Ч. 2). С. 17—20.

УДК: 332.156:336.027

ОСНОВНІ ЗАХОДИ СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

О. І. Коркуна

***Львівський державний університет фізичної культури ім. І. Боберського
e-mail: irima150@gmail.com***

Сьогодні в Україні простежується загострення диференціації економічного розвитку територіальних, що є однією з найважливіших проблем становлення реформи децентралізації. Воно характеризується поширенням негативних тенденцій місцевого розвитку через неналежне розмежування адміністративно-організаційних повноважень, непродуктивний розподіл та перерозподіл доходів і видатків між державою, регіонами, громадою. Тому в умовах децентралізаційних процесів одним з найважливіших напрямів вирішення

проблеми є формування ефективної регіональної політики через вдосконалення стимулювання економічного розвитку регіонів в умовах зміни формату управління територіальними громадами.

При стимулюванні економічного розвитку територіальних громад в умовах децентралізації найважливішими є фінансові інструменти, які поділяються на інвестиційні (банківські депозити, облігації та фонди облігацій, боргові зобов'язання або векселя, інвестиції в акції, інвестиційні фонди, ф'ючерси, опціони), кредитно-грошові (бюджетний кредит, гарантування позик, відшкодування частини витрат на оплату відсотків по кредиту тощо) та бюджетні. Останні (бюджетні) інструменти стимулювання економічного розвитку територіальних громад характеризують бюджетно-видаткову та податкову політику [1]. До їх складу входять фіскальні інструменти, за допомогою яких державні органи влади й управління регулюють надходження бюджетних коштів. Такі інструменти дозволяють управляти бюджетним фінансовими ресурсами на місцевому рівні та нівелювати існуючі територіальні та економічні територіальні диспропорції [2].

Стимулювання економічного розвитку територіальних громад визначається комплексом заходів з використанням фінансових інструментів. Між органами державної влади та управління, обласними державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування виникають економічні відносини, які проявляються в реалізації повноважень щодо організації бюджетної системи, а також у державній регіональній економічній політиці щодо перерозподілу ресурсів для здійснення соціальних гарантій населенню, фінансування різних сфер економічної діяльності та інших заходів. Тому мобілізація фінансових ресурсів до бюджетів є однією з важливих задач створення сприятливих економічних умов функціонування регіону [3].

Для забезпечення економічного розвитку територіальної громади бюджетно-видаткова політика використовує прямі, а податкова – непрямі методи. У свою чергу кожні зазначені методи можуть безпосередньо або опосередковано впливати на економіку територіальної громади.

Управління економічним розвитком територіальної громади за рахунок регулювання податкових надходжень до місцевих бюджетів спирається на методи безпосереднього й опосередкованого впливу податкової політики на діяльність територіальних громад. Такі методи є непрямими й, з одного боку, характеризують перерозподіл доходів суб'єктів господарювання на користь держави, який регламентується податковим законодавством [4], а з іншого – припускають диференціацію ставок податків, списання податкових зобов'язань, їх розстрочення і відстрочення виконання, надання податковим недостатнім у зв'язку з відмінностями, які існують між адміністративно-територіальними одиницями і визначити, що можуть тільки органи влади місцевого рівня. Інструменти податкової політики держави сприяють не тільки наповненню коштами бюджетів різних рівнів, але й спрямовані на формування фінансової самодостатності регіонів, стимулювання темпів економічного зростання на

місцевому рівні, забезпечення населення регіону суспільними благами. Їх ефективне використання базується на створенні чітких та прозорих взаємовідносин між державним та місцевими бюджетами.

Таким чином для визначення напрямів такого використання доцільним є визначення особливостей фінансової децентралізації, що припускає зростання обсягів доходів бюджетів як на рівні держави, так і на рівні регіонів та територіальних громад, шляхом збільшення зацікавленості органів місцевого самоврядування в їх соціально-економічному розвитку.

Список використаних джерел:

Булеца Н. В. Стимулювання соціально-економічного розвитку регіону в умовах фінансової децентралізації / Н.В. Блеца // дисертація на здобуття наукового ступеня за спеціальністю 08.00.05 «Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка» 051 – Економіка, Ужгород – 2017 рр.

Механізми реалізації регіональної політики в умовах децентралізації влади в Україні. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»; за ред., д.е.н, проф. Шульц С.Л. – Львів, - 2018. – 221 с.

Фінансове забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів / П. І. Коренюк, Н. В. Данік // Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія : Економічні науки. – 2018. - Вип. 5.1. – С. 50-55.

Муніципальні фінанси: навч. посіб. / О. П. Кириленко, С. Л. Коваль, З. М. Лободіна [та ін.] ; за ред. О. П. Кириленко. – Тернопіль : Астон, 2015. – 360 с.

УДК 332.145

ЗАСАДИ УСПІШНОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

Н. Б. Косаревич

Івано-Франківська обласна рада

e-mail: knor2002@ukr.net

Державна політика останніх років засвідчує європейськість напряму розвитку України як держави, що обрала чіткі орієнтири демократизації процесів та забезпечення добробуту своїх громадян. Міжнародна діяльність у поєднанні з векторами розвитку галузей народного господарства говорять про поступальні рухи, що характеризуються зміщенням акцентів державного регулювання регіонального розвитку в напрямку адміністративної і фінансової децентралізації та передачею повноважень і ресурсів на місцевий рівень.

Вагома роль при цьому відводиться чи не найголовнішій складовій реформування – місцевому самоврядуванню, як основі розвитку міцної держави на шляху до інтегрування у європейську спільноту партнерського